

ΕΛΑΙΟΚΡΑΜΒΗ ΦΑΚΕΛΟΣ

Όλο και λιγότεροι οι αγροί ελαιοκράμβης στον χάρτη

Για άλλη μια χρονιά η εγχώρια καλλιέργεια δεν έβγαλε ούτε τα έξοδά της

ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ ΛΙΑΜΗ
liamis@agronews.gr

Απογοήτευση επιφύλαξε για μια ακόμη χρονιά η ελαιοκράμβη για την πλειονότητα των παραγωγών, που εμπιστεύτηκαν την καλλιέργεια. Οι αποδόσεις από το φετινό αλώνι αποδείχθηκαν και πάλι κατώτερες των προσδοκιών και σε συνδυασμό με τα 47 λεπτά το κιλό, που πλήρωσε η μεταποίηση, δεν θα βγουν ούτε τα έξοδα, με συνέπεια να εκτιμάται ότι θα επιταχυνθεί το παρατηρούμενο ρεύμα φυγής από την καλλιέργεια.

Στις λίγες περιοχές όπου οι παραγωγοί συνεχίζουν να εμπιστεύονται την καλλιέργεια της ελαιοκράμβης, την οποία αντιμετωπίζουν ως μια εξαιρετική λύση αμειψισποράς, συνδέουν την αρνητική εξέλιξή της και

με την κλιματική αλλαγή, καθώς για παράδειγμα η παρατεταμένη ανομβρία του περσινού φθινοπώρου δεν επέτρεψε να γίνει η σπορά στο σωστό χρόνο, ενώ κάποιιοι που ρίσκαραν και έσπειραν τέλος Νοεμβρίου, με τα 30άρια που άγγιξε ανά περιοχή η θερμοκρασία τέλη Μαρτίου και αρχές Απριλίου, τα φυτά ζορίστηκαν και δεν απέδωσαν.

Την αδυναμία των παραγωγών να σπείρουν έγκαιρα το φθινόπωρο, λόγω των ξηρασιών που παρατηρούνται τέτοια εποχή τα τελευταία χρόνια, τονίζει και ο Γιώργος Παπακώστας, γεωπόνος στη Syngenta, ο οποίος επιβεβαίωσε πως οι αποδόσεις γενικά στην Ελλάδα φέτος δεν ήταν ικανοποιητικές, ενώ καταγράφηκαν και πολλά εντομολογικά προβλήματα, με τη βρωμούσα και τον άλτη να κάνουν κι αυτά ζημιά.

Την ίδια ώρα η Γερμανική Ένωση Προώθησης Ελαιούχων Σπόρων και Σιτηρών -UFOP ζητά επιπλέον φυτεύσεις ελαιοκράμβης το 2025 και χτυπά το καμπανάκι του κινδύνου για παγκόσμια έλλειψη κραμβόσπορου. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα στοιχεία του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών (IGC), η παγκόσμια παραγωγή προβλέπεται σε 87,2 εκατ. τόνους το 2024/25, μειωμένη κατά 2% από πέρυσι λόγω της περιορισμένης περιοχής παραγωγής και των χαμηλότερων αποδόσεων.

Σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, πολλές χώρες της οποίας έχουν έχουν πληγεί από δυσμενείς καιρικές συνθήκες και παράσιτα, αναμένεται μείωση της παραγωγής κραμβόσπορου κατά 5,1% που θα αγγίξει τους 18,7 εκατομμύρια τόνους.

“

Αύξηση τιμών

Η UFOP αναμένει ότι οι τιμές του κραμβόσπορου λόγω έλλειψης θα αυξηθούν και συμβουλεύει τους αγρότες να προσαρμόσουν τα σχέδια σποράς για το 2025 σύμφωνα με τις ανάγκες αμειψισποράς

Λύση στην άρδευση βλέπουν οι παραγωγοί

Η ανομβρία του φθινοπώρου δεν επέτρεψε να γίνει η σπορά στον σωστό χρόνο ενώ και όσοι τόλμησαν, βρήκαν μπροστά τους 30άρια στις αρχές Απριλίου που ζόρισαν τα φυτά

ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ ΛΙΑΜΗ
liamis@agronews.gr

«Το αλώνι στους αγρούς της ελαιοκράμβης φέτος ήταν ενάντια στη φύση. Ξεκίνησε αρχές Ιουνίου και ήταν 15-20 ημέρες πιο μπροστά από ό,τι συνήθως και δεν είχαμε παραγωγή. Με το ζόρι το σπύσιμο έρχεται στα 150 κιλά το στρέμμα, όταν σε μια καλή χρονιά πίνανμε 250-300 κιλά το στρέμμα, ενώ η συμβουλευτική έδωσε 47 λεπτά το κιλό. Με όλα αυτά έπεσαν τα αυτιά των παραγωγών», τόνισε στην Agrenda ο Γιώργος Κούτλας πρόεδρος στον Αγροτικό Συνεταιρισμό Αοσφρού.

Αναζητώντας την εξήγηση για την αρνητική εξέλιξη που είχε η καλλιέργεια και φέτος, ο παραγωγός μας ανέφερε πως η παρατεταμένη ανομβρία του περσινού φθινοπώρου δεν επέτρεψε να γίνει η σπορά στο σωστό χρόνο. «Για αυτό είχαμε φέτος πολύ λιγότερα στρέμματα, κοντά στα 1.500 αντί για πάνω από 5.000 στρέμματα που βάζαμε τα προηγούμενα χρόνια. Κάποιοι ρίσκαραν και έσπειραν τέλος Νοεμβρίου. Με τα 30άρια όμως στα τέλη Μαρτίου και στις αρχές Απριλίου, τα φυτά ζορίστηκαν και δεν απέδωσαν», μας είπε ο κ. Κούτλας.

Στον Δρυμό Θεσσαλονίκης

Πολύ χαμηλές αποδόσεις κατέγραψε και ο παραγωγός Κωνσταντίνος Χατζηπαραδείσης από το Δρυμό Θεσσαλονίκης. «Φέτος κατά μέσο όρο η στρεμματική απόδοση ήταν στα 130 κιλά, όταν πέρυσι είχα πιάσει 320 κιλά το στρέμμα. Με την τιμή που έχει φέτος η ελαιοκράμβη, πρακτικά αυτό σημαίνει πως μπίκα μέσα 11.000 ευρώ», είπε χαρακτηριστικά. Για τον συνομιλητή μας η καλλιέργεια, παρότι αποτελεί μια εξαιρετική λύση αμειψισποράς, δυστυχώς σιγά – σιγά εκτοπίζεται από την Ελλάδα,

Ίδια εικόνα σε Ξάνθη και Δυτική Μακεδονία

Κάθε χρόνο και λιγότερα στρέμματα με ελαιοκράμβη μπαίνουν και στη Δυτική Μακεδονία, αν και φέτος η περιοχή αποτέλεσε εξαίρεση και οι αποδόσεις κινήθηκαν σε ικανοποιητικά επίπεδα.

«Φέτος μόνο εμείς και ένας παραγωγός ακόμη έβαλε ελαιοκράμβη στο χωριό. Η απόδοση της καλλιέργειας ήταν καλή, παρότι είχαμε κάποιες προσβολές από ένα σκαθάρι, τις οποίες όμως προλάβουμε με έγκαιρες επεμβάσεις. Τελικά ως αποτέλεσμα πιάσαμε γύρω στα 200-250 κιλά το στρέμμα, με την τιμή στα 47 λεπτά το κιλό», μας είπε ο Απόστολος Χατζημουρατίδης, παραγωγός από το Τετράλοφο Κοζάνης.

Την πλάτη τους στην καλλιέργεια έδειξαν φέτος και οι παραγωγοί στην Ξάνθη. «Δεν έβαλε φέτος κανείς. Η περσινή χρονιά ήταν αποκαρδιωτική με τις αποδόσεις να κινούνται στα 80 έως 120 κιλά το στρέμμα και δεν τόλμησε κανείς να σπείρει ελαιοκράμβη, διότι είχαν μπει όλοι μέσα», σημείωσε ο παραγωγός Γιώργος Καραγιαννίδης, από το χωριό Εξοχή.

λόγω των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

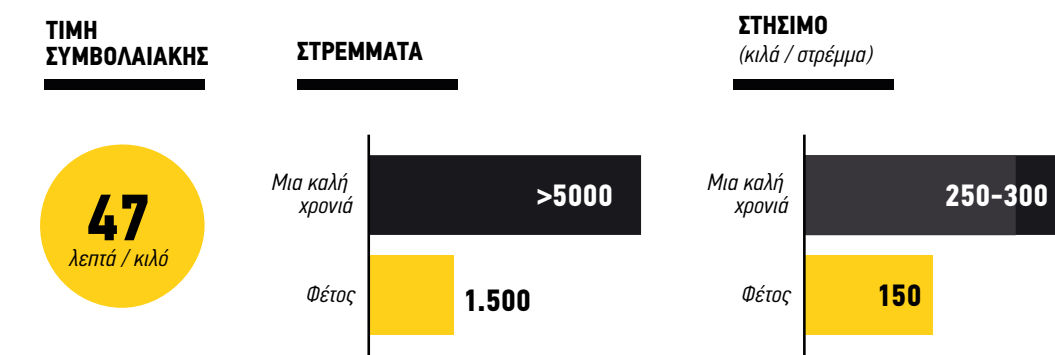
«Πριν περίπου μια δεκαετία ξεκινούσαμε τη σπορά μεταξύ 15 και 30 Σεπτεμβρίου και πλέον έχουμε φτάσει να σπέρνουμε τέλος Οκτωβρίου με αρχές Νοεμβρίου, με ό,τι αυτό σημαίνει για την καλλιέργεια, καθώς μπαίνει σε πρόωμο στάδιο στο χειμώνα», εξηγεί ο κ. Χατζηπαραδείσης και μολονότι όπως σημειώνει «είμαι φανατικός της καλλιέργειας, διότι έχει δυναμική και θα συνεχίσω να την εμπιστεύομαι, είναι αλήθεια ότι έχει αρχίσει να δυσκολεύει πάρα πολύ. Ίσως είναι καιρός οι παραγωγοί να εξετάσουμε το σενάριο της αρδευόμενης καλλιέργειας, λόγω των μακράν χαμηλότερων απαιτήσεών της σε νερό, συγκριτικά με άλλες εαρινές καλλιέργειες».

Δεν πρόλαβαν οι Θεσσαλοί να ετοιμάσουν τα χωράφια λόγω Daniel

Λιγότερα στρέμματα και χαμηλές αποδόσεις έχει να επιδείξει φέτος η ελαιοκράμβη και στην περιοχή της Θεσσαλίας, καθώς συν τοις άλλοις εκεί, οι παραγωγοί δεν πρόλαβαν να ετοιμάσουν τα χωράφια τους και από τις ζημιές που προκάλεσαν οι θεομηνίες Daniel και Elias.

«Δεν πήγαν τόσο καλά φέτος οι ελαιοκράμβες. Ο ήπιος χειμώνας και οι πολλές ζέστες την περασμένη άνοιξη δεν βοήθησαν τα φυτά να δέσουν καλά, κάποια στη συνέχεια άνοιξαν και έπεσε κάτω ο καρπός και γενικά οι παραγωγές μας ήταν χαμηλές, στα επίπεδα των 150-200 κιλών ανά στρέμμα, όταν συνήθως η περιοχή μας δίνει 300-400 κιλά το στρέμμα», σημειώνει ο Νίκος Παναγιωτάκος, γεωπόνος από τα Φάρσαλα. Περίπου στα 200 κιλά στο στρέμμα ήταν το σπύσιμο και στα χωριά της Λάρισας, όπου η καλλιέργεια είναι σε φθίνουσα πορεία, όπως μας μετέφερε γεωπόνος της περιοχής, που θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία του.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΑΣ ΑΣΣΗΡΟΥ

Αρδευόμενη
Ίσως είναι καιρός οι παραγωγοί να εξετάσουμε το σενάριο της αρδευόμενης καλλιέργειας σημειώνει ο Κωνσταντίνος Χατζηπαραδείσης

Μείωση στην παραγωγή κραιβόσπορου αναμένεται στη Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών.

Παγκόσμια έλλειψη κραιβόσπορου προβλέπει η γερμανική UFOP

Καμπανάκι για επικείμενη παγκόσμια έλλειψη κραιβόσπορου χτυπά η Γερμανική Ένωση Προώθησης Ελαιούχων Σπόρων και Σιτηρών -UFOP, ζητώντας επιπλέον φυτεύσεις το 2025. Σύμφωνα με το Διεθνές Συμβούλιο Σιτηρών (IGC), η παγκόσμια παραγωγή κραιβόσπορου προβλέπεται σε 87,2 εκατομμύρια τόνους το 2024/25, μειωμένη κατά 2% από πέρυσι λόγω της μειωμένης περιοχής παραγωγής και των χαμηλότερων αποδόσεων.

Η UFOP αναμένει ότι οι τιμές της ελαιοκράμβης θα αυξηθούν και συμβουλεύει τους αγρότες να προσαρμόσουν τα σχέδια σποράς για το 2025 σύμφωνα με τις ανάγκες αμειψισποράς. Η αυξανόμενη ζήτηση από τον τομέα των βιοκαυσίμων, λόγω της σταδιακής κατάργησης χρήσης του φοινικέλαιου στη Γερμανία, τη Γαλλία και τη Σουηδία, αναμένεται να επηρεάσει τις εκτάσεις της ελαιοκράμβης και τις στρατηγικές αμειψισποράς.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση

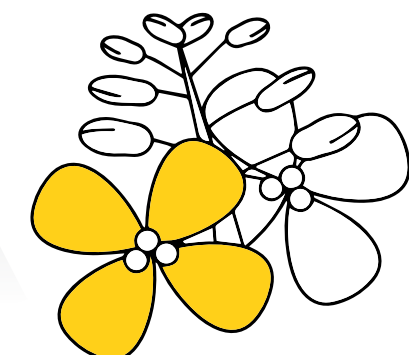
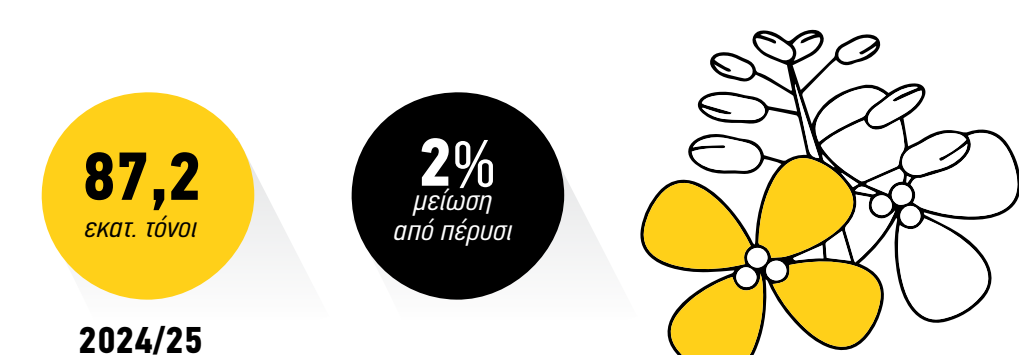
Στη Δυτική Ευρώπη, ιδιαίτερα η Γαλλία, η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, έχουν πληγεί από δυσμενείς καιρικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων υπερβολικών βροχοπτώσεων και παρασίτων, ενώ το ίδιο ισχύει για τη Ρουμανία, την Πολωνία και την Τσε-

χική Δημοκρατία. Η εκτίμηση για την παραγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μείωση της τάξης του 5,1% με την παραγωγή να αναμένεται τώρα στους 18,7 εκατομμύρια τόνους. Σημειώνεται ότι η Γαλλία θα παραμείνει ο κύριος καλλιεργητής ελαιοκράμβης ενδοκοινοτικά.

Η εικόνα ανά περιοχή

Η Γερμανία προβλέπεται να δει μια συγκομιδή λίγο μικρότερη από 4,1 εκατομμύρια τόνους, 179.000 τόνους λιγότερους από το προηγούμενο έτος. Στην Πολωνία, η συγκομιδή αναμένεται να μειωθεί κατά 198.000 τόνους σε σχέση με το 2023, σε λίγο λιγότερο από 3,5 εκατομμύρια τόνους. Στη Ρουμανία, η μείωση αναμένεται να είναι ελαφρώς μεγαλύτερη, κατά 206.000 τόνους σε 1,7 εκατομμύρια τόνους. Η Τσεχική Δημοκρατία, η Δανία και η Σλοβακία προβλέπεται επίσης να έχουν μικρότερες συγκομιδές. Η Ουκρανία αντιμετωπίζει επίσης προκλήσεις, με την παραγωγή να αναμένεται στους 4,9 εκατ. τόνους, 500.000 τόνους κάτω από τις προηγούμενες προβλέψεις. Στην Ανατολική Ευρώπη, μέχρι τις 26 Ιουλίου στη Λευκορωσία είχαν συγκομιστεί 99.000 τόνοι κραιβόσπορου.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΡΑΙΒΟΣΠΟΡΟΥ

Ο παραγωγός πρέπει να λαμβάνει υπόψη πως η σωστή εποχή σποράς είναι από τους καθοριστικότερους παράγοντες μιας επιτυχημένης σοδειάς στην ελαιοκράμβη, καθώς το φυτό θα πρέπει να έχει ήδη αναπτύξει τουλάχιστον 6-8 φύλλα και έχει σχηματίσει τη γνωστή ροζέτα (ή κορώνα), προκειμένου να «ξεχειμωνιάσει».

ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΜΑΝΤΑ
manta@agronews.gr

Αν και τα τελευταία χρόνια, η καλλιέργεια της ελαιοκράμβης, η οποία αποτελεί το δεύτερο φυτό με τη μεγαλύτερη περιεκτικότητα λαδιού μεταξύ των ελαιοδοτικών, χάνει έδαφος στην Ελλάδα, οι παραγωγοί θεωρούν ότι είναι μια εξαιρετικά καλή εναλλακτική αμειψισποράς.

Η επιτυχία της καλλιέργειας της ελαιοκράμβης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη σωστή προετοιμασία του εδάφους και την κατάλληλη εποχή σποράς. Ο κύκλος των καλλιεργητικών εργασιών ξεκινά με το όργωμα, που συνήθως πραγματοποιείται μετά τις πρώτες βροχές, όταν το χωράφι βρίσκεται στο «ρώγο» του. Στην περίπτωση όπου η προηγούμενη καλλιέργεια αφήσει μεγάλο όγκο φυτικών υπολειμμάτων, πριν το όργωμα μπορεί να γίνει στελεχοκοπή και ενσωμάτωση των υπολειμμάτων στο έδαφος με δισκόσβαρη ή καλλιεργητή.

Βασική λίπανση, δημιουργία σποροκλίνης

Η επόμενη σημαντική εργασία, λίγο πριν από τη σπορά, είναι το δισκοσβάρνισμα για τον ψιλοχωματισμό του εδάφους, για την ενσωμάτωση της βασικής λίπανσης και τη

Από τον καιρό της σποράς κρίνεται η καλλιέργεια

Για να ξεχειμωνιάσει το φυτό πρέπει να έχει σχηματίσει τη γνωστή ροζέτα

δημιουργία της σποροκλίνης. Επισημαίνεται ότι απαιτείται προσεκτική προετοιμασία της σποροκλίνης, καθώς ο σπόρος της ελαιοκράμβης είναι πολύ ψιλός, ενώ πρέπει να χρησιμοποιηθεί και ειδική σπαρτική. Όσον αφορά την πυκνότητα σποράς, οι αποστάσεις επί των γραμμών μπορούν να κυμανθούν από 25 έως 40 εκ. ρυθμίζοντας αντίστοιχα τις αποστάσεις του σπό-

ρου επί της γραμμής.

Εξίσου σημαντικό είναι ο παραγωγός να λαμβάνει υπόψη πως η σωστή εποχή σποράς είναι από τους καθοριστικότερους παράγοντες μιας επιτυχημένης σοδειάς στην ελαιοκράμβη, καθώς το φυτό θα πρέπει να έχει ήδη αναπτύξει τουλάχιστον 6-8 φύλλα και έχει σχηματίσει τη γνωστή ροζέτα (ή κορώνα), προκειμένου να «ξεχειμωνιάσει». Ένα τέτοιο φυτό αντέχει στις χαμηλές θερμοκρασίες έως και -25°C.

Η χειμερινή ελαιοκράμβη έχει την ανάγκη των χειμερινών θερμοκρασιών για να ανθίσει και αυτή είναι η σημαντικότερη διαφορά της σε σχέση με την ανοιξιάτικη. Το 70% της τελικής παραγωγής καθορίζεται πριν το τέλος του χειμώνα. Έτσι, ως ενδειγμένη εποχή σποράς συνιστάται η περίοδος από 25 Σεπτεμβρίου έως και 20 Οκτωβρίου, με προτιμώμενη την εποχή κοντά στο τέλος Σεπτεμβρίου.

Κρίσιμος ο καιρός την εποχή της σποράς

Οι κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν κατά την περίοδο της σποράς είναι καθοριστικές. Επάρκεια εδαφικής υγρα-

σίας και μέτριες θερμοκρασίες είναι απαραίτητες για ένα γρήγορο και ομοιόμορφο φύτευμα. Ωστόσο, οι ξηροθερμικές συνθήκες που επικρατούν συνήθως την εποχή της σποράς στη χώρα μας, μπορούν να προκαλέσουν προβλήματα με το φύτευμα και την εγκατάσταση της καλλιέργειας.

Καλλιέργεια με υψηλές αποδόσεις

Όσον αφορά την επίτευξη υψηλών αποδόσεων στην καλλιέργεια, δεν αρκεί μόνο η καλή προετοιμασία εδάφους αλλά και η ορθολογική λίπανση. Όπως έχει αποδειχθεί από μελέτες, οι συνολικές ανάγκες της ελαιοκράμβης είναι σε Άζωτο (N) 10-15 κιλά/στρέμμα, σε Φώσφορο (P2O5) 5-7 κιλά/στρέμμα και σε Κάλιο (K2O) 6-8 κιλά/στρέμμα. Αξίζει να σημειωθεί ότι, πολύ βασικό στοιχείο για την καλύτερη πρόσληψη του αζώτου και μεγαλύτερες αποδόσεις είναι το Θείο (S), καθώς για την καλλιέργεια απαιτούνται 3 με 5 μονάδες το στρέμμα. Βέβαια, σε πολύ γόνιμα και υγρά χωράφια υπάρχει μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης πλαγιάσματος. Επομένως, σε τέτοια χωράφια, το άζωτο θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο.

■ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΚΙΛΑ/ΣΤΡΕΜΜΑ)

